

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

KEM

KEMIJA

Ispitna knjižica 2

DRŽAVNA MATURA ŠK. GOD. 2021./2022.

KEM.52.HR.R.K2.20

49449

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

~~(Matura)~~	državna matura	
Precrtan pogrešan odgovor u zagradama	Točan odgovor	Skraćeni potpis

---

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **180** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete upotrebljavati priloženi **periodni sustav elemenata** te **tablicu temeljnih prirodnih konstanta i standardnih redukcijskih elektrodnih potencijala** kao i **list za koncept koji se neće bodovati**.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 1 praznu.

II. Zadatci kratkoga odgovora, zadatci dopunjavanja i zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom ili dopunite rečenicu / tablicu / grafički prikaz / shematski prikaz upisivanjem sadržaja koji nedostaje. U zadacima s računanjem potrebno je prikazati i postupak s ispravnim mjernim jedinicama.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan, dva ili tri boda.

1. Riješite zadatke vezane za nazivlje spojeva.

1.1. Nacrtajte strukturnu formulu molekule 2-metilpropan-2-ola.

Odgovor:

(1 bod)

1.2. Napišite kemijsku formulu kalcijeva sulfata dihidrata.

Odgovor: _____

(1 bod)

2. Pripremljena je vodena otopina metanske kiseline množinske koncentracije $2,5 \times 10^{-3} \text{ mol dm}^{-3}$.
Vrijednost pK_a metanske kiseline pri 25°C iznosi 3,75.
Kolika je pOH-vrijednost pripremljene otopine metanske kiseline pri 25°C ?

Postupak:

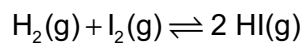
Odgovor: pOH = _____

(2 boda)

Kemija

---

3. U praznu posudu stalnoga volumena ubrizgani su plinoviti vodik i plinoviti jod, a nakon toga sadržaj posude zagrijan je na 450 °C. Pri toj temperaturi u posudi uspostavlja se ravnotežno stanje prikazano zadanom jednažbom kemijske reakcije.

Početni parcijalni tlak vodika u reakcijskoj posudi iznosio je 0,239 bar, a početni parcijalni tlak plinovitoga joda 0,194 bar. Nakon uspostavljanja ravnoteže parcijalni tlak jodovodika u reakcijskoj smjesi iznosi 0,328 bar.

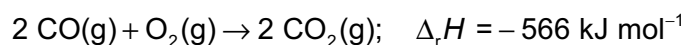
Izračunajte tlačnu konstantu ravnoteže za reakciju nastajanja jodovodika pri 450 °C.

Postupak:

Odgovor: $K_p =$ _____

(2 boda)

4. Jedan je od produkata gorenja ugljena u pećima ugljikov(II) oksid. Regulacijom dovoda zraka u peć nastali ugljikov(II) oksid izgara te nastaje ugljikov(IV) oksid, što prikazuje zadana termokemijska jednažba.

- 4.1. Nacrtajte entalpijski dijagram za reakciju izgaranja ugljikova(II) oksida.

Odgovor:

(1 bod)

- 4.2. Izračunajte entalpiju veze među atomima u molekuli ugljikova(II) oksida koristeći se podacima iz tablice.

molekula	veza	$\Delta_b H / \text{kJ mol}^{-1}$
O_2	$\text{O}=\text{O}$	494
CO_2	$\text{C}=\text{O}$	799

Postupak:

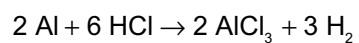
Odgovor: $\Delta_b H(\text{CO}) =$ _____

(1 bod)

Kemija

---

5. Komadić aluminijske folije mase 0,07 g uronjen je u 12 mL vodene otopine klorovodične kiseline množinske koncentracije $5,7 \text{ mol dm}^{-3}$. Nastala promjena opisana je zadanom jednađbom kemijske reakcije.

Na temelju navedenih podataka odredite mjerodavni reaktant.

Postupak:

Odgovor: Mjerodavni reaktant jest _____.

(2 boda)

- 6.** Pripremljena je otopina nehlapljive tvari **T** otapanjem 16,3 g te tvari u 1 mol metanola. Množinski udio metanola u toj otopini iznosi 78 %.

- 6.1.** Izračunajte tlak para otapala iznad pripremljene otopine pri 40 °C ako tlak para čistoga metanola pri toj temperaturi iznosi 3386 Pa.

Postupak:

Odgovor: $p =$ _____

(1 bod)

- 6.2.** Izračunajte molarnu masu tvari **T**.

Postupak:

Odgovor: $M =$ _____

(1 bod)

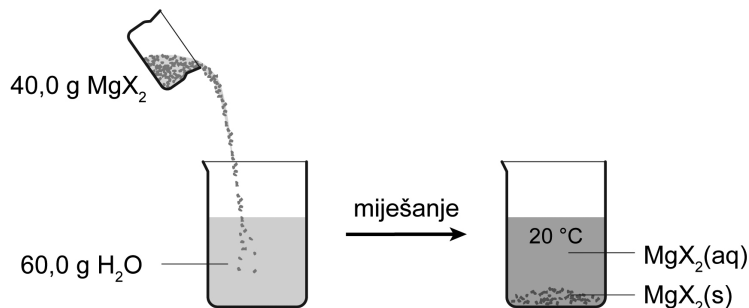
- 6.3.** Metanol se industrijski dobiva reakcijom odgovarajućega ugljikova oksida i vodika. Jednadžbom kemijske reakcije prikažite opisanu promjenu.

Odgovor: _____

(1 bod)

Kemija

7. Crtežom je prikazan pokus otapanja soli MgX_2 u vodi gdje je **X** simbol nekoga halogenog elementa.

U 100 g vode pri 20 °C može se otopiti najviše 54,6 g te soli.

- 7.1. Izračunajte masu otopljene magnezijeve soli u čaši nakon uspostavljanja ravnotežnoga stanja pri 20 °C.

Postupak:

Odgovor: $m =$ _____

(1 bod)

- 7.2. Izračunajte maseni udio otopljene magnezijeve soli u otopini nakon uspostavljanja ravnotežnoga stanja pri 20 °C.

Postupak:

Odgovor: $w =$ _____

(1 bod)

- 7.3.** Dodatkom vodene otopine srebrova nitrata u vodenu otopinu magnezijeve soli MgX_2 nastaje bijeli sirasti talog. Napišite kemijski naziv magnezijeve soli MgX_2 .

Odgovor: _____

(1 bod)

- 8.** Razlika standardnih elektrodnih potencijala članka

pri 25 °C iznosi 479 mV, gdje **M** označava nepoznati metal.

- 8.1.** Od kojega je metala **M** izgrađena elektroda u prikazanome članku?

Postupak:

Odgovor: _____

(2 boda)

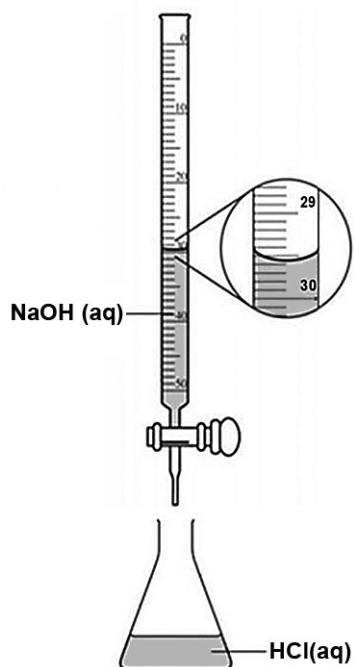
- 8.2.** Jednadžbom prikažite polureakciju koja se događa u polučlanku načinjenom od bakrene elektrode uronjene u vodenu otopinu soli bakrovih(II) iona.

Odgovor: _____

(1 bod)

Kemija

9. U Erlenmeyerovoj tikvici 25,00 cm³ vodene otopine klorovodične kiseline nepoznate množinske koncentracije titrirano je vodenom otopinom natrijeva hidroksida množinske koncentracije 0,1050 mol dm⁻³ uz indikator. Pozorno promotrite sliku koja prikazuje aparaturu za titraciju.

- 9.1. Jednadžbom kemijske reakcije prikažite promjenu tijekom opisanoga pokusa i označite agregacijska stanja svih sudionika reakcije.

Odgovor: _____

(1 bod)

- 9.2. Nakon točke ekvivalencije otopina u Erlenmeyerovoj je tikvici iz bezbojne poprimila crvenoljubičastu boju. Napišite naziv indikatora koji je korišten pri opisanoj titraciji.

Odgovor: _____

(1 bod)

9.3. Očitajte utrošeni volumen vodene otopine natrijeva hidroksida u bireti.

Odgovor: $V(\text{NaOH}) = \text{_____ cm}^3$

(1 bod)

9.4. Izračunajte množinsku koncentraciju titrirane klorovodične kiseline koristeći se podatkom o utrošenome volumenu vodene otopine natrijeva hidroksida.

Postupak:

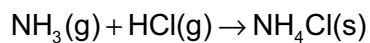
Odgovor: $c(\text{HCl}) = \text{_____}$

(1 bod)

Kemija

- 10.** Otvoru epruvete u kojoj se nalazi koncentrirana vodena otopina amonijaka primaknut je stakleni štapić prethodno uronjen u koncentriranu klorovodičnu kiselinu. Nastajanje amonijeva klorida u obliku bijeloga dima opisano je zadanom jednažbom kemijske reakcije.

- 10.1.** Koje su vrste kemijskih veza prisutne u amonijevu kloridu?

Odgovor: _____ i _____

(1 bod)

- 10.2.** Prikažite Lewisovom simbolikom amonijev ion.

Odgovor:

(1 bod)

- 10.3.** Koje je prostorne građe amonijev ion prema VSEPR teoriji?

Odgovor: _____

(1 bod)

10.4. Izračunajte maseni udio vodika u amonijevu kloridu.

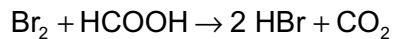
Postupak:

Odgovor: $w =$ _____

(1 bod)

Kemija

11. Reakcija elementarnoga broma i velikoga suviška mravlje kiseline pri 25 °C prikazana je zadanom jednađbom kemijske reakcije.

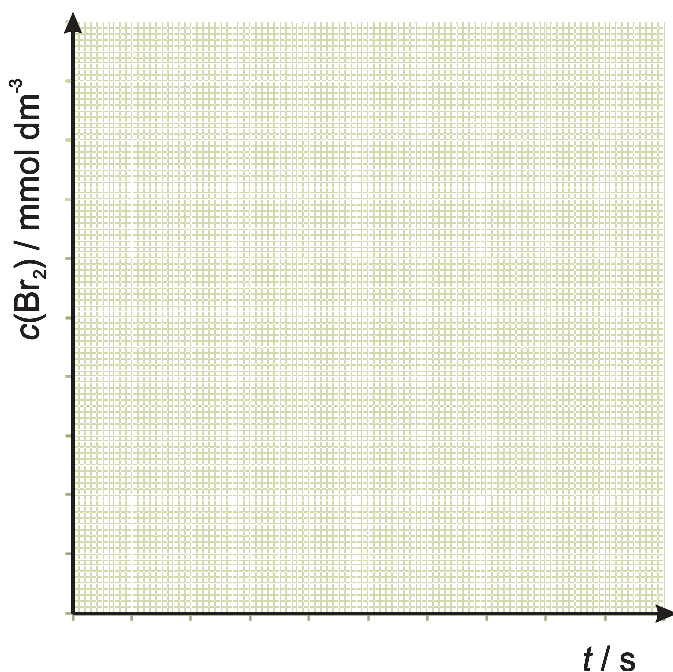

Dobiveni eksperimentalni podatci mjerenja množinske koncentracije broma tijekom opisane reakcije navedeni su u tablici.

t / s	0	100	200	300	400
$c(\text{Br}_2) / \text{mmol dm}^{-3}$	12,0	8,5	6,0	4,2	3,0

- 11.1. Grafički prikažite ovisnost množinske koncentracije broma o vremenu.

Odgovor:

(1 bod)

- 11.2. Napišite izraz za prosječnu brzinu navedene reakcije iskazanu promjenom množinske koncentracije bromovodične kiseline.

Odgovor: _____

(1 bod)

- 11.3.** Izračunajte prosječnu brzinu trošenja broma između 100 s i 400 s koristeći se podacima iz tablice.

Postupak:

Odgovor: $\bar{v} =$ _____

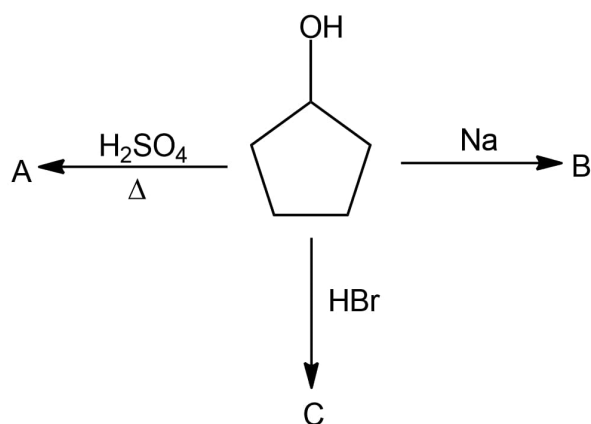
(1 bod)

- 11.4.** Kako povećanje temperature utječe na brzinu navedene kemijske reakcije?

Odgovor: _____

(1 bod)

12. Pozorno promotrite reakcijsku shemu.

Na temelju podataka u reakcijskoj shemi u tablicu nacrtajte strukturne formule jedinki produkata **A**, **B** i **C**.

12.1.

spoj	strukturna formula spoja
A	

(1 bod)

12.2.

spoj	strukturna formula spoja
B	

(1 bod)

12.3.

spoj	strukturna formula spoja
C	

(1 bod)

12.4. Kojoj vrsti reakcija organskih spojeva pripada reakcija ciklopentanol i sumporne kiseline pri povišenoj temperaturi?

Odgovor: _____

(1 bod)

Prazna stranica